

Evet Kur'anda Zât-ı Ahmediyeye en büyük makam vermek ve
dört erkân-ı imaniyeyi içine almakla
"Lâ ilahe illallah" rüknüne denk tutulan
"Muhammedürresulullah" ve risalet-i Muhammediye kâinatın
en büyük hakikatı ve Zât-ı Ahmediye, bütün mahlukatın en
eşrefi ve hakikat-ı Muhammediye tabir edilen küllî şahsiyet-i
maneviyesi ve makam-ı kudsîsi, iki cihanın en parlak bir güneşi
olduğuna ve bu hârika makama liyakatına pekçok hüccetler ve
emareleri, kat'î bir surette Risale-i Nur'da isbat edilmiş.

Binden birisi şudur ki:

كَالْفَاعِلِ السَّيِّئِ düsturıyla, **bütün ümmetinin bütün zamanlarda işlediği hasenatın bir misli onun defter-i hasenatına girmesi ve bütün kâinatın hakikatlarını, getirdiği nur ile nurlandırması**, değil yalnız cinn, ins, melek ve zîhayatı, belki kâinatı, semavat ve arzı minnetdar eylemesi ve istidad lisanıyla nebatatın duaları ve ihtiyac-ı fitrî diliyle hayvanatın duaları, gözümüz önünde bilfiil kabul olmasının şehadetiyle milyonlar, belki milyarlar fitrî ve reddedilmez duaları makbul olan suleha-yı ümmeti her gün o zâta salât ü selâm ünvanıyla rahmet duaları ve manevî kazançlarını en evvel o zâta bağışlamaları ve bütün ümmetçe okunan **Kur'anın** üçyüzbin harfinin herbirisinde on sevabdan tâ yüz, tâ bin hasene ve meyve vermesinden yalnız **kıraat-ı Kur'an** cihetiyle defter-i a'maline hadsiz nurlar girmesi haysiyetiyle o zâtın şahsiyet-i maneviyesi olan **hakikat-ı Muhammediye**, istikbalde bir şecere-i tûbâ-i Cennet hükmünde olacağını **Allâm-ül Guyub** bilmiş ve görmüş, o makama göre **Kur'anında** o azîm ehemmiyeti vermiş ve **fermanında ona tebaiyetle ve sünnetine ittiba ile şefaatine mazhariyeti en ehemmiyetli bir mes'ele-i insaniye göstermiş ve o haşmetli şecere-i tûbânın bir çekirdeği olan şahsiyet-i beşeriyetini ve bidayetteki vaziyet-i insaniyesini arasıra nazara almasıdır.**

Sözler (460)

Sâdisen: Onuncu Söz'ün İkinci İşaretinde işaret edildiği gibi: **Uluhiyet, mukteza-yı hikmet olarak tezahür istemesine mukabil, en a'zamî bir derecede Zât-ı Ahmedîye (A.S.M.) dinindeki a'zamî ubudiyetiyle en parlak bir derecede göstermiştir. Hem Hâlık-ı Âlem'in nihayet kemaldeki cemalini bir vasıta ile göstermek, mukteza-yı hikmet ve hakikat olarak istemesine mukabil; en güzel bir surette gösterici ve tarif edici, bilbedahe o zâttır.**

Hem Sâni'-i Âlem'in nihayet cemalde olan kemal-i san'atı üzerine enzar-ı dikkati celb etmek, teşhir etmek istemesine mukabil; en yüksek bir sadâ ile dellâllık eden, yine bilmüşahede o zâttır.

Hem bütün âlemlerin Rabbi, kesret tabakatında vahdaniyetini ilân etmek istemesine mukabil, -tevhidin en a'zamî bir derecede- bütün meratib-i tevhidi ilân eden yine bizzarure o zâttır.

Hem Sahib-i Âlem'in nihayet derecede âsârındaki cemalin işaretiyle, nihayetsiz hüsn-ü zâtîsini ve cemalinin mehasinini ve hüsnünün letaifini âyinelerde mukteza-yı hakikat ve hikmet olarak görmek ve göstermek istemesine mukabil; en şaşıla bir surette âyinedarlık eden ve gösteren ve sevip ve başkasına sevdiren yine bilbedahe o zâttır.

Hem şu saray-ı âlemin Sâni'i, gayet hârika mu'cizeleri ile ve gayet kıymetdar cevahirler ile dolu hazine-i gaybiyelerini izhar ve teşhir istemesi ve onlarla kemalâtını tarif etmek ve bildirmek istemesine mukabil, en a'zamî bir surette teşhir edici ve tavsif edici ve tarif edici yine bilbedahe o zâttır.

Hem şu kâinatın Sâni'i, şu kâinatı enva'-ı acaib ve zînetlerle süslemek suretinde yapması ve zîşuur mahlukatını seyr ü tenezzüh ve ibret ü tefekkür için ona idhal etmesi ve mukteza-yı hikmet olarak onlara o âsâr ve sanayiinin manalarını, kıymetlerini, ehl-i temaşa ve tefekküre bildirmek istemesine mukabil; en a'zamî bir surette cin ve inse, belki ruhanîlere ve melaikelere de Kur'an-ı Hakîm vasıtasıyla rehberlik eden, yine bilbedahe o zâttır.

Hem şu kâinatın Hâkim-i Hakîm'i, şu kâinatın tahavvülâtındaki maksad ve gayeyi tazammun eden tılsım-ı muğlakını ve mevcudatın "Nereden? Nereye? Ve ne oldukları?" olan şu üç sual-i müşkilin muammasını bir elçi vasıtasıyla umum zîşuurlara açtırmak istemesine mukabil, en vâzıh bir surette ve en a'zamî bir derecede hakaik-i Kur'aniye vasıtasıyla o tılsımı açan ve o muammayı halleden, yine bilbedahe o zâttır.

Hem şu âlemin Sâni-i Zülcelal'i, bütün güzel masnuatıyla kendini zîşuur olanlara tanıttırmak ve kıymetli nimetlerle

kendini onlara sevdirmesi, bizzarure onun mukabilinde zîşuur olanlara marziyatı ve arzu-yu İlahiyelerini bir elçi vasıtasıyla bildirmesini istemesine mukabil, en a'lâ ve ekmel bir surette, Kur'an vasıtasıyla o marziyat ve arzuları beyan eden ve getiren, yine bilbedahe o zâtıdır.

Hem Rabb-ül Âlemîn, meyve-i âlem olan insana, âlemi içine alacak bir vüs'at-i istidad verdiğinden ve bir ubudiyet-i külliyyeye müheyya ettiğinden ve hissiyatça kesrete ve dünyaya mübtela olduğundan, bir rehber vasıtasıyla, yüzlerini kesretten vahdete, fâniden bâkiye çevirmek istemesine mukabil; en a'zamî bir derecede, en eblağ bir surette, Kur'an vasıtasıyla en ahsen bir tarzda rehberlik eden ve risaletin vazifesini en ekmel bir tarzda îfa eden, yine bilbedahe o zâtıdır.

İşte mevcudatın en eşrefi olan zîhayat ve zîhayat içinde en eşref olan zîşuur ve zîşuur içinde en eşref olan hakikî insan ve hakikî insan içinde geçmiş vezaifi en a'zamî bir derecede, en ekmel bir surette îfa eden zât; elbette o mi'rac-ı azîm ile Kab-ı Kavseyn'e çıkacak, saadet-i ebediye kapısını çalacak, hazine-i rahmetini açacak, imanın hakaik-i gaybiyesini görecek, yine o olacaktır.

Sâbian: Bilmüşahede şu masnuatta gayet güzel tahsinat, nihayet derecede süslü tezyinat vardır. Ve bilbedahe şöyle tahsinat ve tezyinat, onların Sâni'inde gayet şiddetli bir irade-i tahsin ve kasd-ı tezyin var olduğunu gösterir. Ve irade-i tahsin ve tezyin ise, bizzarure o Sâni'de san'atına karşı kuvvetli bir rağbet ve kudsî bir muhabbet olduğunu gösterir. Ve masnuat içinde en câmi' ve letaif-i san'atı birden kendinde gösteren ve bilen ve bildiren ve kendini sevdiren ve başka masnuattaki güzellikleri "Mâşâallah" deyip istihsan eden, bilbedahe o san'atperver ve san'atını çok seven Sâni'in nazarında en ziyade mahbub, o olacaktır.

İşte masnuatı yaldızlayan mezaya ve mehasine ve mevcudatı ışıklandıran letaif ve kemalâta karşı: "Sübhanallah,

Mâşâallah, Allahü Ekber" diyerek semavatı çınılattıran ve Kur'anın nağamatıyla kâinatı velveleye verdiren, istihsan ve takdir ile, tefekkür ve teşhir ile, zikir ve tevhid ile, berr ve bahri cezbeye getiren yine bilmüşahede o zâttır.

İşte böyle bir zât ki: السَّبَبُ كَالْفَاعِلِ sırrınca bütün ümmetin işlediği hasenatın bir misli, onun kefe-i mizanında bulunan ve umum ümmetinin salavatı, onun manevî kemalâtına imdad veren ve risaletinde gördüğü vezâifin netaicini ve manevî ücretleriyle beraber rahmet ve muhabbet-i İlahiyenin nihayetsiz feyzine mazhar olan bir zât, elbette Mi'rac merdiveniyle Cennet'e, Sidret-ül Münteha'ya, Arş'a ve Kab-ı Kavseyn'e kadar gitmek, ayn-ı hak, nefis-i hakikat ve mahz-ı hikmettir.

Sözler (579)

Mektubunuzda "Mücerred Lâ ilahe illallah kâfi midir? Yani Muhammedürresulullah demezse ehl-i necat olabilir mi?" diye diğer bir maksadı soruyorsunuz. Bunun cevabı uzundur. Yalnız şimdi bu kadar deriz ki:

Kelime-i şهادetin iki kelâmı birbirinden ayrılmaz, birbirini isbat eder, birbirini tazammun eder, biribirisiz olmaz. Madem Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm Hâtem-ül Enbiya'dır, bütün enbiyanın vârisidir; elbette bütün vusul yollarının başındadır. Onun cadde-i kübrasından hariç, hakikat ve necat yolu olamaz.

Mektubat (335)

Mu'cizat-ı Ahmediye'nin Birinci Zeyli

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

"Ondört Reşehat"ı tazammun eden Ondördüncü Lem'anın

BİRİNCİ REŞHASI: Rabbimizi bize tarif eden üç büyük, küllî muarrif var.

Birisi: Şu kitab-ı kâinattır ki, bir nebze şهادetini onüç lem'a ile Nur Risalesinden Onüçüncü Ders'ten işittik.

Birisi: Şu kitab-ı kebirin âyet-i kübrası olan **Hâtem-ül Enbiya Aleyhissalâtü Vesselâm'dır.**

Birisi de **Kur'an-ı Azîmüştan'dır.** Şimdi şu ikinci **bürhan-ı nâtikî** olan **Hâtem-ül Enbiya Aleyhissalâtü Vesselâm'ı** tanımalıyız, dinlemeliyiz.

Evet o bürhanın şahs-ı manevîsine bak: Sath-ı Arz bir mescid, Mekke bir mihrab, Medine bir minber... O bürhan-ı bahir olan **Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm bütün ehl-i imana imam, bütün insanlara hatib, bütün enbiyaya reis, bütün evliyaya seyyid, bütün enbiya ve evliyadan mürekkeb bir halka-i zikrin serzakiri.. bütün enbiya hayattar kökleri, bütün evliya taravettar semereleri bir şecere-i nuraniyedir ki; herbir davasını, mu'cizatlarına istinad eden bütün enbiya ve kerametlerine itimad eden bütün evliya tasdik edip imza ediyorlar. Zira o, "Lâ ilahe illallah" der, dava eder. Bütün sağ ve sol, yani mazi ve müstakbel taraflarında saf tutan o nuranî zakirler aynı kelimeyi tekrar ederek, icma ederek manen "Sadakte ve bilhakkı natakte" derler. Hangi vehmin haddi var ki, böyle hesabsız imzalarla teyid edilen bir müddeaya parmak karıştırısın?**

İKİNCİ REŞHA: O nuranî bürhan-ı tevhid, nasilki iki cenahın icma' ve tevatürüyle teyid ediliyor. Öyle de, Tevrat ve İncil gibi Kütüb-ü Semaviyenin *{(Haşiye): Hüseyin-i Cisrî "Risale-i Hamîdiye"sinde yüzondört işaret, o kitablardan çıkarmıştır. Tahriften sonra bu kadar bulunsa, elbette daha evvel çok tasrihat varmış.}* yüzler işaret ve irhasatın binler rumuzatı ve hâtiflerin meşhur beşaratı ve kâhinlerin mütevatir şهادatı ve şakk-ı Kamer gibi binler mu'cizatının delalatı ve şeriatın hakkaniyeti ile teyid ve tasdik ettikleri gibi; **zâtında gayet kemaldeki ahlâk-ı hamîdesi ve vazifesinde nihayet hüsnündeki secaya-yı galiyesi ve kemal-i emniyeti ve kuvvet-i imanını ve gayet itminanını ve nihayet vüsukunu gösteren fevkalâde takvası, fevkalâde ubudiyeti, fevkalâde ciddiyeti, fevkalâde metaneti; davasında nihayet derecede sadık olduğunu güneş gibi aşikâre gösteriyor.**

ÜÇÜNCÜ REŞHA: Eğer istersen gel, Asr-ı Saadet'e, Ceziret-ül Arab'a gideriz. Hayalen olsun onu vazife başında görüp ziyaret ederiz. İşte bak: **Hüsn-ü sîret ve cemal-i suret ile mümtaz bir zâtı** görüyoruz ki: Elinde **mu'ciznüma bir kitab, lisanında**

hakaik-aşına bir hitab, bütün benî-Âdeme, belki cinn ü inse ve meleğe, belki bütün mevcudata karşı bir hutbe-i ezeliyeyi tebliğ ediyor. **Sırr-ı hilkat-ı âlem olan muamma-i acibanesini hall ü şerh edip ve sırr-ı kâinat olan tılsım-ı muğlakını feth u keşfederek, bütün mevcudattan sorulan, bütün ukûlü hayret içinde meşgul eden üç müşkil ve müdhiş sual-i azîm olan "Necisin? Nereden geliyorsun? Nereye gidiyorsun?" suallerine mukni', makbul cevap verir.**

DÖRDÜNCÜ REŞHA: Bak! Öyle bir ziya-yı hakikat neşreder ki: Eğer onun o nuranî daire-i hakikat-ı irşadından hariç bir surette kâinata baksan; elbette kâinatın şeklini bir matemhane-i umumî hükmünde ve mevcudatı birbirine ecnebi, belki düşman ve camidatı dehşetli cenazeler ve bütün zevil-hayatı zeval ve firakın sillesiyle ağlayan yetimler hükmünde görürsün. Şimdi bak: **Onun neşrettiği nur ile o matemhane-i umumî, şevk u cezbe içinde bir zikirhaneye inkılab etti. O ecnebi, düşman mevcudat, birer dost ve kardeş şekline girdi. O camidat-ı meyyite-i samite birer munis memur, birer müsahhar hizmetkâr vaziyetini aldı ve o ağlayıcı ve şekva edici kimsesiz yetimler, birer tesbih içinde zâkir veya vazife paydosundan şâkir suretine girdi.**

BEŞİNCİ REŞHA: Hem o nur ile; kâinattaki harekât, tenevvüat, tebeddülât, tegayyüat; manasızlıktan ve abesiyetten ve tesadüf oyuncaklığından çıkıp birer mektubat-ı Rabbaniye, birer sahife-i âyât-ı tekviniye, birer meraya-yı esma-i İlahiye ve âlem dahi bir kitab-ı hikmet-i Samedaniye mertebesine çıktılar. Hem insanı bütün hayvanatın madûnuna düşüren hadsiz za'f u aczi, fakr u ihtiyacatı ve bütün hayvanlardan daha bedbaht eden, vasita-i nakl-i hüzn ve elem ve gam olan aklı, **o nur ile nurlandığı vakit, insan bütün hayvanat, bütün mahlukat üstüne çıkar. O nurlanmış acz, fakr, akıl ile, niyaz ile nazenin bir sultan ve fizar ile nazdar bir halife-i zemin olur. Demek o nur olmazsa kâinat da, insan da, hattâ herşey dahi hiçe iner. Evet elbette böyle bedî' bir kâinatta, böyle bir zât lâzımdır. Yoksa kâinat ve eflak olmamalıdır.**

ALTINCI REŞHA: İşte o zât, bir saadet-i ebediyenin muhbiri, müjdecisi ve rahmet-i bânihayenin kâşifi ve ilâncısı ve saltanat-ı rububiyetin mehasininin dellâli, seyircisi ve künuz-u

esma-i İlahiyenin keşşafı, göstericisi olduğundan; böyle baksan -yani ubudiyeti cihetiyle- onu bir misal-i muhabbet, bir timsal-i rahmet, bir şeref-i insaniyet, en nuranî bir semere-i şecere-i hilkat göreceksin. Şöyle baksan, -yani risaleti cihetiyle- bir bürhan-ı Hak, bir sirac-ı hakikat, bir şems-i hidayet, bir vesile-i saadet görürsün. İşte bak: Nasıl berk-i hâtıf gibi onun nuru, şarktan garbı tuttu ve nısf-ı arz ve hums-u beşer, onun hediye-i hidayetini kabul edip hırz-ı can etti. Bizim nefis ve şeytanımıza ne oluyor ki: Böyle bir zâtın bütün davalarının esası olan "Lâ ilahe illallah"ı, bütün meratibiyle beraber kabul etmesin?

YEDİNCİ REŞHA: İşte bak: Şu cezire-i vasiada vahşi ve âdetlerine mutaassıb ve inadcı muhtelif akvamı, ne çabuk âdât ve ahlâk-ı seyyie-i vahşiyanelerini def'aten kal' u ref' ederek bütün ahlâk-ı hasene ile techiz edip bütün âleme muallim ve medenî ümeme üstad eyledi. **Bak! Değil zahirî bir tasallut, belki akılları, ruhları, kalbleri, nefisleri feth u teshir ediyor. Mahbub-u kulûb, muallim-i ukûl, mürebbi-i nüfus, sultan-ı ervah oldu.**

SEKİZİNCİ REŞHA: Bilirsin ki: Sigara gibi küçük bir âdeti, küçük bir kavimde büyük bir hâkim, büyük bir himmetle ancak daimî kaldırabilir. Halbuki bak bu zât, büyük ve çok âdetleri; hem inadcı, mutaassıb büyük kavimlerden, zahirî küçük bir kuvvetle, küçük bir himmetle, az bir zamanda ref'edip yerlerine öyle secaya-yı âliye ki, dem ve damarlarına karışmış derecede sabit olarak vaz' u tesbit ediyor. Bunun gibi daha pek çok hârika icraatı yapıyor. İşte şu **Asr-ı Saadet'i görmeyenlere Ceziret-ül Arab'ı gözlerine sokuyoruz. Haydi yüzer feylesofu alsınlar, oraya gitsinler, yüz sene çalışsınlar. O zâtın, o zamana nisbeten bir senede yaptığının yüzden birisini acaba yapabilirler mi?**

DOKUZUNCU REŞHA: Hem bilirsin: Küçük bir adam, küçük bir haysiyetle, küçük bir cemaatte, küçük bir mes'eledede, münazaralı bir davada hicabsız, pervasız; küçük, fakat hacaletaver bir yalanı; düşmanları yanında hilesini hissettirmeyecek derecede teessür ve telaş göstermeden söyleyemez. Şimdi bak bu zâta; pek büyük bir vazifede, pek büyük bir vazifedar, pek büyük bir haysiyetle, pek büyük emniyete muhtaç bir halde, pek büyük bir cemaatte, pek büyük husumet karşısında, pek büyük mes'elelerde, pek büyük davada, pek büyük bir serbestiyetle, bilâ-perva, bilâ-tereddüd,

bilâ-hicab, telaşsız, samimî bir safvetle, büyük bir ciddiyetle, hasımlarının damarlarına dokunduracak şedid, ulvî bir surette söylediği sözlerinde hiç hilaf bulunabilir mi? Hiç hile karışması mümkün müdür? Kellâ! إِنَّهُ هُوَ الْوَحْيُ يُوحَىٰ Evet **hak aldatmaz, hakikatbîn aldanmaz.** Hak olan mesleği hileden müstağnidir; hakikatbîn gözüne hayalin ne haddi var ki, hakikat görünsün, aldatsın?

ONUNCU REŞHA: İşte bak: Ne kadar merak-aver, ne kadar cazibedar, ne kadar lüzumlu, ne kadar dehşetli hakaiki gösterir ve mesaili isbat eder.

Bilirsin ki, en ziyade insanı tahrik eden meraktır. Hattâ eğer sana denilse: "Yarı ömrünü, yarı malını versen; Kamer'den ve Müşteri'den biri gelir, Kamer'de ve Müşteri'de ne var ne yok, ahvalini sana haber verecek. Hem doğru olarak senin istikbalini ve başına ne geleceğini doğru olarak haber verecek." Merakın varsa vereceksin. Halbuki **şu zât, öyle bir Sultan'ın ahbarını söylüyor ki: Memleketinde Kamer bir sinek gibi bir pervane etrafında döner. O Arz olan o pervane ise, bir lâmba etrafında pervaz eder ve o Güneş olan lâmba ise, o Sultan'ın binler menzillerinden bir misafirhanesinde binler misbahlar içinde bir lâmbasıdır. Hem öyle acaib bir âlemden hakikî olarak bahsediyor ve öyle bir inkılabdan haber veriyor ki: Binler Küre-i Arz bomba olsa patlasalar, o kadar acib olmaz. Bak! Onun lisanında**

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ * إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ * الْقَارِعَةُ gibi sureleri işit... Hem öyle bir istikbalden doğru olarak haber veriyor ki: Şu dünyevî istikbal, ona nisbeten bir katre serab hükmündedir. Hem öyle bir saadetten pek ciddî olarak haber veriyor ki: Bütün saadet-i dünyeviye, ona nisbeten bir berk-i zâilin bir şems-i sermede nisbeti gibidir. Böyle acaibi haber verecek, böyle hârika ve fevkalâde mu'ciznûma bir zât lâzımdır. Hem bu zâtın gidişatından görünüyor ki: **O, görmüş ve görüyor ve gördüğünü söylüyor. Hem "Bizi nimetleriyle perverde eden şu Semavat ve Arz'ın İlahı bizden ne istiyor, marziyatı nedir?" Pek sağlam olarak bize ders veriyor. Hem bunlar gibi daha pekçok merak-aver, lüzumlu hakaiki ders veren bu zâta karşı herşey'i bırakıp ona koşmak, onu dinlemek lâzım gelirken; ekser insanlara ne olmuş ki sağır olup, kör olmuşlar,**

belki divane olmuşlar ki; bu hakkı görmüyorlar, bu hakikati işitmiyorlar, anlamıyorlar?

ONİKİNCİ REŞHA: İşte şu zât, şu mevcudat Hâlıkının vahdaniyetine hakkaniyeti derecesinde hak bir bürhan-ı nâtık, bir delil-i sadık olduğu gibi; haşrin ve saadet-i ebediyenin dahi bir bürhan-ı katı'ı, bir delil-i satı'ıdır. Belki nasılki o zât; hidayetiyle saadet-i ebediyenin sebeb-i husulü ve vesile-i vusulüdür. Öyle de duasıyla, niyazıyla o saadetin sebeb-i vücudu ve vesile-i icadıdır. Haşir mes'elesinde geçen şu sırrı, makam münasebetiyle tekrar ederiz:

İşte bak: O zât öyle bir salât-ı kübrada dua ediyor ki: Güya şu cezire, belki Arz, onun azametli namazıyla namaz kılar, niyaz eder. Bak, hem öyle bir cemaat-ı uzmada niyaz ediyor ki: Güya benî-Âdemin zaman-ı Âdem'den asrımıza, kıyamete kadar bütün nuranî kâmil insanlar, ona ittiba ile iktida edip duasına âmîn diyorlar. Hem bak, öyle bir hacet-i âmme için dua ediyor ki: Değil ehl-i arz, belki ehl-i semavat, belki bütün mevcudat, niyazına: **"Evet Yâ Rabbenâ ver. Biz dahi istiyoruz."** deyip iştirak ediyorlar. Hem öyle fakirane, öyle hazînane, öyle mahbubane, öyle müstakane, öyle tazarrukârane niyaz ediyor ki, bütün kâinatı ağlattırıyor. Duasına iştirak ettiriyor.

Bak! Hem öyle bir maksad, öyle bir gaye için dua ediyor ki: **İnsanı ve âlemi, belki bütün mahlukatı; esfel-i safilînden, sukuttan, kıymetsizlikten, faidesizlikten a'lâ-yı illiyyîne yani kıymete, bekaya, ulvî vazifeye çıkarıyor.**

Bak! Hem öyle yüksek bir fizar-ı istimdadkârane ve öyle tatlı bir niyaz-ı istirhamkârane ile istiyor, yalvarıyor ki; güya bütün mevcudata ve semavata ve Arş'a işittirip, vecde getirip duasına **"Âmîn Allahümme âmîn"** dedirtiyor. Bak! Hem öyle Semî', Kerim bir Kadîr'den, öyle Basîr, Rahîm bir Alîm'den hacetini istiyor ki; bilmüşahede en hafî bir zîhayatın en hafî bir hacetini, bir niyazını görür, işitir, kabul eder, merhamet eder. Çünkü istediğini, -velev lisan-ı hal ile olsun- verir ve öyle bir suret-i hakîmane, basîrane, rahîmanede verir ki, şübhe bırakmaz: Bu terbiye ve tedbir öyle bir Semî' ve Basîr ve öyle bir Kerim ve Rahîm'e hastır.

ONÜÇÜNCÜ REŞHA: Acaba bütün efadıl-ı benî-Âdemi arkasına alıp, Arz üstünde durup, Arş-ı A'zam'a müteveccihen el kaldırıp dua eden şu **şeref-i nev'-i insan ve ferîd-i kevn ü zaman ve bihakkın fahr-i kâinat ne istiyor?** Bak dinle: **Saadet-i ebediye istiyor, beka istiyor, lika istiyor, Cennet istiyor.** Hem meraya-yı mevcudatta ahkâmını ve cemallerini gösteren **bütün esma-i kudsiye-i İlahiye** ile beraber istiyor. **Hattâ eğer rahmet, inayet, hikmet, adalet gibi hesabsız o matlubun esbab-ı mûcibesi olmasa idi, şu zâtın tek duası, baharımızın icadı kadar kudretine hafif gelen şu Cennet'in binasına sebebiyet verecekti.** Evet nasılkı onun risaleti şu dâr-ı imtihanın açılmasına sebebiyet verdi. Öyle de, **onun ubudiyeti dahi öteki dârın açılmasına sebebdir.** Acaba ehl-i akıl ve tahkike,

لَيْسَ فِي الْإِمْكَانِ أَبْدَعُ مِمَّا كَانَ dediren şu meşhud intizam-ı faik, şu rahmet içinde kusursuz hüsn-ü san'at ve misilsiz cemal-i rububiyet; hiç böyle bir çirkinliği, böyle bir merhametsizliği, böyle bir intizamsızlığı kabul eder mi ki: En cüz'î, en ehemmiyetsiz arzuları, sesleri ehemmiyetle işitip îfa etsin; en ehemmiyetli, en lüzumlu arzuları ehemmiyetsiz görüp işitmesin, anlamasın, yapmasın? Hâşâ ve kellâ! Yüzbin defa hâşâ! Böyle bir cemal, böyle bir çirkinliği kabul etmez, çirkin olmaz.

Yâhu ey hayalî arkadaşım! Şimdilik kâfidir, geri gitmeliyiz. Yoksa yüz sene şu zamanda, şu cezirede kalsak, yine o zâtın garaib-i icraatını ve acaib-i vezaifini, yüzden birisine tamamen ihata edip temasında doyamayız.

Şimdi gel! Üstünde döneceğimiz her asra birer birer bakacağız. Bak nasıl her asır, o Şems-i Hidayet'ten aldıkları feyz ile çiçek açmışlar! Ebu Hanife, Şafîi, Bayezid-i Bistamî, Şah-ı Geylanî, Şah-ı Nakşibend, İmam-ı Gazalî, İmam-ı Rabbanî gibi milyonlar münevver meyveler veriyor. Mektubat (202)

BİRİNCİ NÜKTE: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş: **عَنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي فَلَهُ أَجْرُ مِائَةِ شَهِيدٍ** Yani: **"Fesad-ı ümmetim zamanında kim benim sünnetime temessük etse, yüz şehidin ecrini, sevabını kazanabilir."**

Evet **Sünnet-i Seniye**ye ittiba, mutlaka gayet kıymetdardır. Hususan bid'aların istilâsı zamanında sünnet-i

seniyeye ittiba etmek daha ziyade kıymetdardır. Hususan fesad-ı ümmet zamanında Sünnet-i Seniyenin küçük bir âdâbına mûraat etmek, ehemmiyetli bir takvayı ve kuvvetli bir imanı ihsas ediyor. Doğrudan doğruya Sünnete ittiba etmek, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı hatıra getiriyor. O ihtardan o hatıra, bir huzur-u İlahî hatırasına inkılab eder. Hattâ en küçük bir muamelede, hattâ yemek, içmek ve yatmak âdâbında Sünnet-i Seniyei mûraat ettiği dakikada, o âdi muamele ve o fitrî amel, sevablı bir ibadet ve şer'î bir hareket oluyor. Çünkü o âdi hareketiyle Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a ittibanı düşünüyor ve şeriatın bir edebi olduğunu tasavvur eder ve şeriat sahibi o olduğu hatırına gelir. Ve ondan şâri-i hakikî olan Cenab-ı Hakk'a kalbi müteveccih olur, bir nevi huzur ve ibadet kazanır.

İşte bu sırra binaen Sünnet-i Seniyeeye ittibai kendine âdet eden, âdâtını ibadete çevirir, bütün ömrünü semeredar ve sevabdar yapabilir.

İKİNCİ NÜKTE: İmam-ı Rabbanî Ahmed-i Farukî (R.A.) demiş ki: "Ben seyr-i ruhanîde kat'ı meratib ederken, tabakat-ı evliya içinde en parlak, en haşmetli, en letafetli, en emniyetli; Sünnet-i Seniyeeye ittibai, esas-ı tarikat ittihaz edenleri gördüm. Hattâ o tabakanın âmi evliyalari, sair tabakatin has velilerinden daha muhteşem görünüyordu." Evet müceddid-i elf-i sâni İmam-ı Rabbanî (R.A.) hak söylüyor. **Sünnet-i Seniyei esas tutan, Habibullah'ın zilli altında makam-ı mahbubiyete mazhardır.**

ÜÇÜNCÜ NÜKTE: Bu fakir Said, Eski Said'den çıkmaya çalıştığı bir zamanda, rehbersizlikten ve nefs-i emmarenin gururundan gayet müdhiş ve manevî bir fırtına içinde akıl ve kalbim hakaik içerisinde yuvarlandılar. Kâh süreyyadan seraya, kâh seradan süreyyaya kadar bir sukut ve suud içerisinde çalkanıyorlardı.

İşte o zaman müşahede ettim ki: **Sünnet-i Seniyenin mes'eleleri, hattâ küçük âdâbları, gemilerde hatt-ı hareketi gösteren kıblenameli birer pusula gibi, hadsiz zararlı, zulûmath yollar içinde birer düğme hükmünde görüyordum.** Hem o seyahat-ı ruhiyede çok tazyikat altında gayet ağır yükler yüklenmiş bir vaziyette kendimi gördüğüm zamanda, **Sünnet-i Seniyenin** o vaziyete temas eden mes'elelerine ittiba ettikçe, benim bütün

ağırlıklarımı alıyor gibi bir hıffet buluyordum. Bir teslimiyetle tereddüdlerden ve vesveselerden, yani "Acaba böyle hareket hak mıdır, maslahat mıdır?" diye endişelerden kurtuluyordum. Ne vakit elimi çektiysem, bakıyordum: Tazyikat çok. Nereye gittikleri anlaşılmayan çok yollar var. Yük ağır, ben de gayet âcizim. Nazarım da kısa, yol da zulümatlı... **ne vakit Sünnete yapışsam; yol aydınlaşıyor, selâmetli yol görünüyor, yük hafifleşiyor, tazyikat kalkıyor gibi bir halet hissediyordum.** İşte o zamanlarımda İmam-ı Rabbanî'nin hükmünü bilmüşahede tasdik ettim.

DÖRDÜNCÜ NÜKTE: Bir zaman rabita-i mevtten ve كَازِيْیَیْسِیْنَدِیْکِی kaziyesindeki tasdikten ve âlemin zeval ve fenasından gelen bir halet-i ruhiyeden kendimi acib bir âlemde gördüm. Baktım ki: Ben bir cenazeyim, üç mühim büyük cenazenin başında duruyorum.

Birisi: Benim hayatımla alâkadar ve mazi kabrine giren zîhayat mahlukatın heyet-i mecmuasının cenaze-i maneviyesi başında bir mezar taşı hükmündeyim.

İkincisi: Küre-i Arz mezaristanında, nev'-i beşerin hayatıyla alâkadar enva'-ı zîhayatın heyet-i mecmuasının mazi mezarına defnedilen azîm cenazenin başında bulunan, mezar taşı olan bu asrın yüzünde çabuk silinecek bir nokta ve çabuk ölecek bir karıncayım.

Üçüncüsü: Şu kâinatın kıyamet vaktinde ölmesi muhakkak-ul vuku' olduğu için, nazarımda vaki' hükmüne geçti. O azîm cenazenin sekeratından dehşet ve vefatından beht ü hayret içinde kendimi görmekle beraber, istikbalde de muhakkak-ul vuku' olan vefatım, o zaman vuku buluyor gibi göründü ve فَإِنْ تَوَلَّوْا ilââhir.. sırrıyla: Bütün mevcudat, bütün mahbubat, benim vefatımla bana arkalarını çevirip beni terkettiler, yalnız bıraktılar. Hadsiz bir deniz suretini alan ebed tarafındaki istikbale ruhum sevkediliyordu. O denize ister istemez atılmak lâzım geliyordu.

İşte o pek acib ve çok hazîn halette iken,

iman ve Kur'andan gelen bir mededle

âyeti فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ imdadıma yetişti ve gayet **emniyetli ve selâmetli bir gemi hükmüne geçti.** Ruh, kemal-i emniyetle ve sürurla o âyetin içine girdi. Evet anladım ki; âyetin mana-yı sarihinden başka bir mana-yı işaretisi, beni teselli etti ki, sükûnet buldum ve sekinet verdi. Evet nasılki mana-yı

sarihi, **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a** der: "Eğer ehl-i dalalet arka verip senin şariat ve sünnetinden i'raz edip Kur'anı dinlemeseler, merak etme! Ve de ki: Cenab-ı Hak bana kâfidir. Ona tevekkül ediyorum. Sizin yerlerinize ittiba edecekleri yetiştirir. Taht-ı saltanatı herşeyi muhittir. Ne âsiler, hududundan kaçabilirler ve ne de istimdad edenler mededsiz kalırlar!" Öyle de mana-yı işarîsiyle der ki: Ey insan ve ey insanın reisi ve mürşidi! Eğer bütün mevcudat seni bırakıp fena yolunda ademe giderse, eğer zîhayatlar senden müfarakat edip ölüm yolunda koşarsa, eğer insanlar seni terkedip mezaristana girerse, eğer ehl-i gaflet ve dalalet seni dinlemeyip zulûmata düşerse, merak etme! De ki: Cenab-ı Hak bana kâfidir. Madem o var, herşey var. Ve o halde, o gidenler ademe gitmediler. Onun başka memleketine gidiyorlar. Ve onların bedeline o Arş-ı Azîm sahibi, nihayetsiz cünud u askerinden başkalarını gönderir. Ve mezaristana girenler mahvolmadılar, başka âleme gidiyorlar. Onların bedeline başka vazifedarları gönderir. Ve dalalet düşenlere bedel, tarîk-ı hakkı takib edecek muti' kullarını gönderebilir. Madem öyledir, o herşeye bedeldir. Bütün eşya, birtek teveccühüne bedel olamaz! der.

İşte şu mana-yı işarî vasıtasıyla; bana dehşet veren üç müdhiş cenaze, başka şekil aldılar. Yani: **Hem Hakîm, hem Rahîm, hem Âdil, hem Kadîr bir Zât-ı Zülcelal'in taht-ı tedbir ve rububiyetinde ve hikmet ve rahmeti içinde hikmet-nüma bir seyeran, ibret-nüma bir cevelan, vazifedarane bir seyahat suretinde bir seyr ü seferdir, bir terhis ve tavziftir ki, böylece kâinat çalkalanıyor, gidiyor, geliyor!..**

BEŞİNCİ NÜKTE: **اللَّهُ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ** âyet-i azîmesi, **ittiba-ı Sünnet ne kadar mühim** ve lâzım olduğunu pek kat'î bir surette ilân ediyor. Evet şu âyet-i kerime, kıyasat-ı mantıkiye içinde, kıyas-ı istisnâî kısmının en kuvvetli ve kat'î bir kıyasıdır. Şöyle ki: Nasıl mantıkça kıyas-ı istisnâî misali olarak deniliyor: "Eğer güneş çıksa, gündüz olacak." Müsbet netice için denilir: "Güneş çıktı, öyle ise netice veriyor ki: Şimdi gündüzdür." Menfi netice için deniliyor: "Gündüz yok, öyle ise netice veriyor ki: Güneş çıkmamış". Mantıkça, bu müsbet ve menfi iki netice kat'idirler. Aynen böyle de:

Şu âyet-i kerime der ki:

"Eğer Allah'a muhabbetiniz varsa,

Habibullah'a ittiba edilecek.

İttiba edilmezse, netice veriyor ki:

Allah'a muhabbetiniz yoktur.

" Muhabbetullah varsa, netice verir ki:

Habibullah'ın Sünnet-i Seniyesine ittiba intac eder.

Evet Cenab-ı Hakk'a iman eden, elbette ona itaat edecek.

Ve itaat yolları içinde en makbulü ve en müstakimi ve en kisası, bilâ-şübhe Habibullah'ın gösterdiği ve takib ettiği yoldur.

Evet bu kâinatı bu derece in'amat ile dolduran Zât-ı Kerim-i Zülcemal, zîşuurlardan o nimetlere karşı şükür istemesi, zarurî ve bedihîdir.

Hem bu kâinatı bu kadar mu'cizat-ı san'atla tezyin eden o Zât-ı Hakîm-i Zülcelal, elbette bilbedahe zîşuurlar içinde en mümtaz birisini kendine muhatab ve tercüman ve ibadına mübelliğ ve imam yapacaktır.

Hem bu kâinatı hadd ü hesaba gelmez tecelliyat-ı cemal ve kemalâtına mazhar eden o Zât-ı Cemil-i Zülkemal, elbette bilbedahe sevdiği ve izharını istediği cemal ve kemal ve esma ve san'atının en câmi' ve en mükemmel mikyas ve medarı olan bir zâta, her halde en ekmel bir vaziyet-i ubudiyeti verecek ve onun vaziyetini sairlerine nümune-i imtisal edip herkesi onun ittibasına sevkedecek, tâ ki o güzel vaziyeti başkalarında da görünsün.

Elhasıl: Muhabbetullah, Sünnet-i Seniyenin ittibasını istilzam edip intac ediyor. Ne mutlu o kimseye ki, Sünnet-i Seniyeye ittibaından hissesi ziyade ola. Veyl o kimseye ki, Sünnet-i Seniye'yi takdir etmeyip, bid'alara giriyor.

ALTINCI NÜKTE: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş: كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ Yani
كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ **Yani**
كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ **sırrı ile: Kavaid-i Şeriat-ı Garra ve desatir-i Sünnet-i Seniye, tamam ve kemalini bulduktan sonra, yeni icadlarla o düsturları beğenmemek veyahut hâşâ ve kellâ, nâkıs görmek hissini veren bid'aları icad etmek, dalalettir, ateştir.**

Sünnet-i Seniyenin meratibi var. Bir kısmı vâcibdir, terkedilmez. O kısım, Şeriat-ı Garra'da tafsilâtıyla beyan edilmiş. Onlar muhkemattır, hiçbir cihette tebeddül etmez. Bir kısmı da,

nevafil nev'indendir. Nevafil kısmı da, iki kısımdır. Bir kısım, ibadete tâbî' Sünnet-i Seniye kısımlarıdır. Onlar dahi şariat kitaplarında beyan edilmiş. Onların tağyiri bid'attır. Diğer kısmı, "âdâb" tabir ediliyor ki, Siyer-i Seniye kitaplarında zikredilmiş. Onlara muhalefete, bid'a denilmez. Fakat âdâb-ı Nebevîye bir nevi muhalefettir ve onların nurundan ve o hakikî edebden istifade etmemektir. Bu kısım ise, örf ve âdât ve muamelât-ı **fitriyede Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın** tevatürle malûm olan harekâtına ittiba etmektir. Meselâ: Söylemek âdâbını gösteren ve yemek ve içmek ve yatmak gibi hâlâtın âdâbının düsturlarını beyan eden ve muaşerete taalluk eden çok Sünnet-i Seniyeler var. Bu nevi Sünnetlere "âdâb" tabir edilir. Fakat **o âdâba ittiba eden, âdâtını ibadete çevirir, o âdâbdan mühim bir feyz alır. En küçük bir âdâbın müraatı, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ı tahattur ettiriyor, kalbe bir nur veriyor.**

Sünnet-i Seniyenin içinde en mühimmi, İslâmiyet alâmetleri olan ve şaire de taalluk eden Sünnetlerdir. Şair, âdeta hukuk-u umumiye nev'inden cem'iyete ait bir ubudiyettir. Birisinin yapmasıyla o cem'iyet umumen istifade ettiği gibi, onun terkiyle de umum cemaat mes'ul olur. Bu nevi şaire riya giremez ve ilân edilir. Nafile nev'inden de olsa, şahsî farzlardan daha ehemmiyetlidir.

YEDİNCİ NÜKTE: Sünnet-i Seniye, edebdir. Hiçbir mes'elesi yoktur ki, altında bir nur, bir edeb bulunmasın! Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş: **أَدَّبَنِي رَبِّي فَأَحْسَنَ تَأْدِيبِي** Yani: "Rabbim bana edebi, güzel bir surette ihsan etmiş, edeblendirmiş." Evet siyer-i Nebeviyeye dikkat eden ve Sünnet-i Seniye'yi bilen, kat'iyyen anlar ki: Edebin enva'ını, Cenab-ı Hak habibinde cem'etmiştir. Onun Sünnet-i Seniyesini terkeden, edebi terkeder. **بِي آدَبٍ مَحْرُومٌ بِأَشَدِّ أَرْ لُطْفٍ رَبِّ** kaidesine mâsadak olur, hasaretili bir edebsizliğe düşer.

Sual: Herşeyi bilen ve gören ve hiçbir şey ondan gizlenemeyen Allâm-ül Guyub'a karşı edeb nasıl olur? Sebebi hacalet olan haletler, ondan gizlenemez. Edebin bir nev'i tesettürdür, mûcib-i istikrah hâlâtı setretmektir. Allâm-ül Guyub'a karşı tesettür olamaz?

Elcevab: Evvelâ: **Sâni'-i Zülcelal** nasılki kemal-i

ehemmiyetle san'atını güzel göstermek istiyor ve müstekreh şeyleri perdeler altına alıyor ve nimetlerine, o nimetleri süslendirmek cihetiyle nazar-ı dikkati celbediyor. Öyle de: Mahlukatını ve ibadını sair zîşuurlara güzel göstermek istiyor. Çirkin vaziyetlerde görünmeleri, **Cemil ve Müzeyyin ve Latif ve Hakîm** gibi isimlerine karşı bir nevi isyan ve hilaf-ı edeb oluyor.

İşte Sünnet-i Seniyedeki edeb, o Sâni'-i Zülcelal'in esmalarının hududları içinde bir mahz-ı edeb vaziyetini takınmaktır.

Sâniyen: Nasılki bir tabib, doktorluk noktasında bir nâmahrem en nâmahrem uzvuna bakar ve zaruret olduğu vakit ona gösterilir. Hilaf-ı edeb denilmez. Belki edeb-i Tıb öyle iktiza eder, denilir. Fakat o tabib, recüliyet ünvanıyla yahut vaiz ismiyle yahut hoca sıfatıyla o nâmahremlere bakamaz. Ona gösterilmesini edeb fetva veremez. Ve o cihette ona göstermek, hayâsızlıktır. **Öyle de Sâni'-i Zülcelal'in çok esması var. Herbir ismin ayrı bir cilvesi var. Meselâ: "Gaffar" ismi, günahların vücudunu ve "Settar" ismi, kusuratin bulunmasını iktiza ettikleri gibi; "Cemil" ismi de, çirkinliği görmek istemez. "Latif, Kerim, Hakîm, Rahîm" gibi esma-i cemaliye ve kemaliye, mevcudatın güzel bir surette ve mümkün vaziyetlerin en iyisinde bulunmalarını iktiza ederler. Ve o esma-i cemaliye ve kemaliye ise, melaike ve ruhanî ve cinn ve insin nazarında güzelliiklerini, mevcudatın güzel vaziyetleriyle ve hüsn-ü edebleriyle göstermek isterler.**

İşte Sünnet-i Seniyedeki âdâb, bu ulvî âdâbın işaretidir ve düsturlarıdır ve nûmuneleridir.

SEKİZİNCİ NÜKTE: فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ dan evvelki olan لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ ilâ âhir.. âyeti, **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın** ümmetine karşı kemal-i şefkat ve nihayet re'fetini gösterdikten sonra, şu فَإِنْ تَوَلَّوْا âyetiyle der ki: **"Ey insanlar! Ey müslümanlar! Böyle hadsiz bir şefkatiyle sizi irşad eden ve sizin menfaatiniz için bütün kuvvetini sarfeden ve manevî yaralarınız için kemal-i şefkatle getirdiği ahkâm ve sünnet-i seniyesiyle tedavi edip merhem vuran şefkatperver bir zâtın bedihî şefkatini inkâr etmek ve göz ile görünen re'fetini ittiham etmek derecesinde onun sünnetinden ve tebliğ ettiği ahkâmdan yüzlerinizi çevirmek, ne kadar vicdansızlık, ne kadar akılsızlık**

olduğunu biliniz! Ve ey şefkatli Resul ve ey re'fetli Nebi! Eğer senin bu azîm şefkatini ve büyük re'fetini tanımayıp akılsızlıklarından sana arka verip dinlemeseler, merak etme! Semavat ve Arz'ın cünudu taht-ı emrinde olan, arş-ı azîm-i muhitin tahtında saltanat-ı rububiyeti hükmeden Zât-ı Zülcelal sana kâfidir. Hakikî muti' taifeleri, senin etrafına toplattırır, seni onlara dinlettirir, senin ahkâmını onlara kabul ettirir!"

Evet şariat-ı Muhammediye ve Sünnet-i Ahmediyede hiçbir mes'ele yoktur ki, müteaddid hikmetleri bulunmasın. Bu fakir, bütün kusur ve aczimle beraber bunu iddia ediyorum ve bu davanın isbatına da hazırım. Hem şimdiye kadar yazılan yetmiş seksen Risale-i Nuriye, Sünnet-i Ahmediyenin ve Şariat-ı Muhammediyenin (A.S.M.) mes'eleleri, ne kadar hikmetli ve hakikathı olduğuna yetmiş seksen şahid-i sadık hükmüne geçmiştir. Eğer bu mevzua dair iktidar olsa yazılsa, yetmiş değil, belki yedi bin risale o hikmetleri bitiremeyecek. Hem ben şahsımda bilmüşahede ve zevken, belki bin tecrübatım var ki; mesail-i şariatla sünnet-i seniye düsturları, emraz-ı ruhaniyede ve akliyyede ve kalbiyyede, hususan emraz-ı içtimaiyyede gayet nâfi' birer devadır bildiğimi ve onların yerini başka felsefî ve hikmetli mes'eleler tutamadığını, bilmüşahede kendim hissettiğimi ve başkalarına da bir derece risalelerde ihsas ettiğimi ilân ediyorum. Bu davamda tereddüd edenler, Risale-i Nur eczalarına müracaat edip baksınlar.

İşte böyle bir zâtın sünnet-i seniyesine elden geldiği kadar ittibaa çalışmak, ne kadar kârlı ve hayat-ı ebediye için ne kadar saadetli ve hayat-ı dünyeviye için ne kadar menfaatli olduğu kıyas edilsin.

DOKUZUNCU NÜKTE: Sünnet-i Seniyenin herbir nev'ine tamamen bilfiil ittiba etmek, ehass-ı havassa dahi ancak müyesser olur. Ona bilfiil olmasa da, binniyet, bilkasd tarafdarane ve iltizamkârane talib olmak, herkesin elinden gelir. Farz ve vâcib kısımlara zâten ittibaa mecburiyet var. Ve ubudiyetteki müstehab olan Sünnet-i Seniyenin terkinde günah olmasa dahi, büyük sevabın zayıyatı var. Tağyirinde ise, büyük hata vardır. Âdât ve muamelâtta Sünnet-i Seniye ise, ittiba ettikçe, o âdât, ibadet olur. Etmese itab yok. Fakat Habibullah'ın âdâb-ı hayatiyesinin

nurundan istifadesi azalır. Ahkâm-ı ubudiyette yeni icadlar bid'attır. Bid'atlar ise,
 كَمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ سırrına münafî olduğu için, merduddur. Fakat, tarîkatta evrad ve ezkâr ve meşrebler nev'inden olsa ve asılları Kitab ve Sünnetten ahzedilmek şartıyla ayrı ayrı tarzda, ayrı ayrı surette olmakla beraber, mukarrer olan usûl ve esasat-ı sünnet-i seniyeeye muhalefet ve tağyir etmemek şartıyla, bid'a değillerdir. Lâkin bir kısım ehl-i ilim, bunlardan bir kısmını bid'aya dâhil edip, fakat "bid'a-i hasene" namını vermiş. İmam-ı Rabbanî Müceddid-i Elf-i Sâni (R.A.) diyor ki: **"Ben seyr-ü sülûk-u ruhanîde görüyordum ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan mervî olan kelimat nurludur, sünnet-i seniye şuaı ile parlıyor. Ondan mervî olmayan parlak ve kuvvetli virdleri ve halleri gördüğüm vakit, üstünde o nur yoktu. Bu kısmın en parlağı, evvelkinin en azına mukabil gelmiyordu. Bundan anladım ki; sünnet-i seniyenin şuaı, bir iksirdir. Hem o sünnet, nur isteyenlere kâfidir, hariçte nur aramağa ihtiyaç yoktur."**

İşte böyle hakikat ve şeriatın bir kahramanı olan bir zâtın bu hükmü gösteriyor ki: **Sünnet-i Seniye, saadet-i dâreynin temel taşıdır ve kemalâtın madeni ve menbairdir.**

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا إِتِّبَاعَ السُّنَّةِ السَّيِّئَةِ
 رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

ONUNCU NÜKTE: اللَّهُ: قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ

âyetinde i'cazlı bir îcaz vardır. Çünkü çok cümleler, bu üç cümlelerin içinde dercedilmiştir. Şöyle ki:

Şu âyet diyor ki:

Allah'a (celle celalühü) imanınız varsa, elbette Allah'ı seveceksiniz.

Madem Allah'ı seversiniz,

Allah'ın sevdiği tarzı yapacaksınız.

Ve o sevdiği tarz ise,

Allah'ın sevdiği zâta benzemelisiniz.

Ona benzemek ise, ona ittiba etmektir.

Ne vakit ona ittiba etseniz,

Allah da sizi sevecek.

Zâten siz Allah'ı seversiniz,

tâ ki Allah da sizi sevsin."

İşte bütün bu cümleler, şu âyetin yalnız mücmel ve kısa bir mealidir. Demek oluyor ki; **insan için en mühim âlî maksad, Cenab-ı Hakk'ın muhabbetine mazhar olmasıdır.** Bu âyetin nassıyla gösteriyor ki; **o matlab-ı a'lânın yolu, Habibullah'a ittibadır ve Sünnet-i Seniyesine iktidadır.** Bu makamda "Üç Nokta" isbat edilse, mezkûr hakikat tamamıyla tezahür eder.

Birinci Nokta: Beşer, fitraten şu kâinatın **Hâlık'ına** karşı hadsiz bir muhabbet üzerine yaratılmıştır. Çünkü fitrat-ı beşeriyede cemale karşı bir muhabbet ve kemale karşı perestiş etmek ve ihsana karşı sevmek vardır. Cemal ve kemal ve ihsan derecatına göre, o muhabbet tezayüd eder. Aşkın en münteha derecesine kadar gider. Hem bu küçük insanın küçücük kalbinde, kâinat kadar bir aşk yerleşir. Evet kalbin mercimek kadar bir sandukçası olan kuvve-i hâfıza, bir kütübhane hükmünde binler kitab kadar yazı, içinde yazılması gösteriyor ki: **Kalb-i insan, kâinatı içine alabilir ve o kadar muhabbet taşıyabilir.** Madem fitrat-ı beşeriyede ihsan ve cemal ve kemale karşı böyle hadsiz bir istidad-ı muhabbet vardır. Ve madem bu kâinatın **Hâlık'ı**, kâinatta tezahür eden âsârıyla, bilbedahe tahakkuku sabit olan hadsiz cemal-i mukaddesi; bu mevcudatta tezahür eden nukuş-u san'atıyla bizzarure sübutu tahakkuk eden hadsiz kemal-i kudsîsi; ve bütün zîhayatlarda tezahür eden hadsiz enva'-ı ihsan ve in'amatıyla bilyakîn ve belki bilmüşahede vücudu tahakkuk eden hadsiz ihsanatı vardır. Elbette zîşuurların en câmiî ve en muhtacı ve en mütefekkeri ve en müştakı olan beşerden, hadsiz bir muhabbeti iktiza ediyor. **Evet herbir insan, o Hâlık-ı Zülcelal'e karşı hadsiz bir muhabbete müstaid olduğu gibi, o Hâlık dahi herkesten ziyade cemal ve kemal ve ihsanına karşı hadsiz bir mahbubiyete müstehaktır.** Hattâ insan-ı mü'minde hayatına ve bekasına ve vücuduna ve dünyasına ve nefesine ve mevcudata karşı türlü türlü muhabbetleri ve şedid alâkaları, o **istidad-ı muhabbet-i İlahiyenin** tereşşuatıdır. Hattâ insanın mütenevvi hissiyat-ı şedidesi, o istidad-ı muhabbetin istihaleleridir ve başka şekillere girmiş reşhalarıdır.

Malûmdur ki, insan kendi saadetiyle mütelezziz olduğu gibi, alâkadar olduğu zâtların saadetleriyle dahi mütelezziz oluyor. Ve kendini beladan kurtaranı sevdiği gibi, sevdiklerini de kurtaranı öyle

sever.

İşte bu halet-i ruhiyeye binaen; insan, eğer her insana ait enva'-ı ihsanat-ı İlahiyeden yalnız bunu düşünse ki: **Benim Hâlk'im beni zulûmat-ı ebediye olan ademden kurtarıp bu dünyada bir güzel dünyayı bana verdiği gibi, ecelim geldiği zaman beni i'dam-ı ebedî olan ademden ve mahvdan yine kurtarıp bâki bir âlemdede ebedî ve çok şaşaalı bir âlemi bana ihsan ve o âlemin umum enva'-ı lezaiz ve mehasinininden istifade edecek ve cvelan edip tenezzüh edecek zahirî ve bâtinî hasseleri, duyguları bana in'am ettiği gibi, çok sevdiğim ve çok alâkadard olduğum bütün akarib ve ahbab ve ebna-yı cinsimi dahi öyle hadsiz ihsanlara mazhar ediyor ve o ihsanlar bir cihette bana ait oluyor. Zira onların saadetleriyle mes'ud ve mütelezziz oluyorum.** Madem **الْإِنْسَانُ عِبْدُ الْإِحْسَانِ** sırrıyla, herkeste ihsana karşı perestiş var. Elbette böyle hadsiz ebedî ihsanata karşı; kâinat kadar bir kalbim olsa, o ihsana karşı muhabbetle dolmak iktiza eder ve doldurmak isterim. Ben bilfiil o muhabbeti etmezsem de bil'istidad, bil'iman, binniyye, bilkabul, bittakdir, bil'istiyyak, bil'iltizam, bil'irade suretinde ediyorum, diyecek ve hâkeza... Cemal ve kemale karşı insanın göstereceği muhabbet ise, icmalen işaret ettiğimiz ihsana karşı muhabbete kıyas edilsin. Kâfir ise, küfür cihetiyle hadsiz bir adavet eder. Hattâ kâinata ve mevcudata karşı zalimane ve tahkirkârane bir adavet taşıyor.

İkinci Nokta: **Muhabbetullah, ittiba-ı Sünnet-i Muhammediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ı istilzam eder. Çünkü Allah'ı sevmek, onun marziyatını yapmaktır.**

Marziyatı ise, en mükemmel bir surette

Zât-ı Muhammediyede (A.S.M.) tezahür ediyor.

Zât-ı Ahmediyeye (A.S.M.) harekât ve ef'alde benzemek, iki cihetledir:

Birisi: **Cenab-ı Hakk'ı sevmek cihetinde emrine itaat ve marziyatı dairesinde hareket etmek, o ittibayı iktiza ediyor. Çünkü bu işde en mükemmel imam, Zât-ı Muhammediyedir (A.S.M.).**

İkincisi: Madem **Zât-ı Ahmediye (A.S.M.), insanlara olan hadsiz ihsanat-ı İlahiyenin en mühim bir vesilesidir. Elbette Cenab-ı Hak hesabına, hadsiz bir muhabbete lâyıktır. İnsan, sevdiği zâta eğer benzemek kabil ise, fitraten benzemek ister. İşte**

Habibullah'ı sevenlerin, sünnet-i seniyesine ittiba ile ona benzemeye çalışmaları, kat'iyyen iktiza eder.

Üçüncü Nokta: Cenab-ı Hakk'ın hadsiz merhameti olduğu gibi, hadsiz bir muhabbeti de vardır. Bütün kâinattaki masnuatın mehasini ile ve süslendirmesiyle kendini hadsiz bir surette sevdirdiği gibi; masnuatını, hususan sevdirmesine sevmek ile mukabele eden zîşuur mahlukatı sever. Cennet'in bütün letaif ve mehasini ve lezaizi ve niamatı, bir cilve-i rahmeti olan bir zâtın nazar-ı muhabbetini kendine celbe çalışmak, ne kadar mühim ve âlî bir maksad olduğu bilbedahe anlaşılır. Madem nass-ı kelâmıyla; onun muhabbetine, yalnız ittiba-ı Sünnet-i Ahmediye (A.S.M.) ile mazhar olunur. Elbette ittiba-ı Sünnet-i Ahmediye (A.S.M.), en büyük bir maksad-ı insanî ve en mühim bir vazife-i beşeriye olduğu tahakkuk eder.

ONBİRİNCİ NÜKTE: "Üç Mes'ele"dir.

Birinci Mes'ele: **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın Sünnet-i Seniyesinin menbaı üçtür: Akvali, ef'ali, ahvalidir.** Bu üç kısım dahi, üç kısımdır: Feraiz, nevafile, âdât-ı hasenesidir. Farz ve vâcib kısmında ittibaa mecburiyet var; terkinde, azab ve ikab vardır. Herkes ona ittibaa mükelleftir. Navafile kısmında, emr-i istihbabî ile yine ehl-i iman mükelleftir. Fakat, terkinde azab ve ikab yoktur. Fiilinde ve ittibaında azîm sevablar var ve tağyir ve tebdili bid'a ve dalalettir ve büyük hatadır. Âdât-ı seniyesi ve harekât-ı müstahsenesi ise hikmeten, maslahaten, hayat-ı şahsiye ve nev'iye ve içtimaiye itibariyle onu taklid ve ittiba etmek, gayet müstahsendir. Çünkü her bir hareket-i âdiyesinde, çok menfaat-ı hayatiye bulunduğu gibi, mutabaat etmekle o âdâb ve âdetler, ibadet hükmüne geçer. Evet madem dost ve düşmanın ittifakıyla, **Zât-ı Ahmediye (A.S.M.)** mehasin-i ahlâkın en yüksek mertebelerine mazhardır. Ve madem bil'ittifak nev'-i beşer içinde en meşhur ve mümtaz bir şahsiyettir. Ve madem binler mu'cizatın delaletiyle ve teşkil ettiği âlem-i İslâmiyetin ve kemalâtının şهادetiyle ve mübelliğ ve tercüman olduğu **Kur'an-ı Hakîm'in hakaikının tasdikiyle, en mükemmel bir insan-ı kâmil ve bir mürşid-i ekmeldir.** Ve madem semere-i ittibaıyla milyonlar ehl-i kemal, meratib-i kemalâtta terakki edip saadet-i dâreyne vâsıl olmuşlardır. Elbette o zâtın sünneti, harekâtı, iktida edilecek en güzel nûmunelerdir ve takib edilecek en sağlam rehberlerdir ve

düstur ittihaz edilecek en muhkem kanunlardır.

Bahtiyar odur ki, bu ittiba-ı Sünnette hissesi ziyade ola.

Sünnete ittiba etmeyen,

tenbellik eder ise, hasaret-i azîme;

ehemmiyetsiz görür ise, cinayet-i azîme;

tekzibini işmam eden tenkid ise, dalalet-i azîmedir.

İkinci Mes'ele: **Cenab-ı Hak Kur'an-ı Hakîm'de:**

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

ferman eder. Rivayat-ı sahiha ile **Hazret-i Âişe-i Sıddıka (R.A.)** gibi sahabe-i güzîn, **Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm'ı** tarif ettikleri zaman "**Hulukuhu-l Kur'an**" diye tarif ediyorlardı. Yani: "**Kur'anın beyan ettiği mehasin-i ahlâkın misali, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'dır. Ve o mehasini en ziyade imtisal eden ve fitraten o mehasin üstünde yaratılan odur.**"

İşte böyle bir zâtın ef'al, ahval, akval ve harekâtının herbirisi, nev'-i beşere birer model hükmüne geçmeye lâayık iken, ona iman eden ve ümmetinden olan gafillerin, (sünnetine ehemmiyet vermeyen veyahut tağyir etmek isteyen) ne kadar bedbaht olduğunu divaneler de anlar.

Üçüncü Mes'ele: **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm,** hilkaten en mutedil bir vaziyette ve en mükemmel bir surette haledildiğinden, harekât ve sekenatı, itidal ve istikamet üzerine gitmiştir. **Siyer-i Seniyesi,** kat'î bir surette gösterir ki: **Her hareketinde istikamet ve itidal üzere gitmiş, ifrat ve tefritten içtinab etmiştir.** Evet **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm,** **عَمْرَتْ فَاسْتَقَمَ كَمَا أَمَرَتْ** emrini tamamıyla imtisal ettiği için, bütün ef'al ve akval ve ahvalinde istikamet, kat'î bir surette görünüyor. Meselâ: Kuvve-i akliyenin fesad ve zulmeti hükmündeki ifrat ve tefriti olan gabavet ve cerbezeden müberra olarak, hadd-i vasat ve medar-ı istikamet olan hikmet noktasında kuvve-i akliyesi daima hareket ettiği gibi; kuvve-i gazabiye'nin fesadı ve ifrat ve tefriti olan korkaklık ve tehevürden münezze olarak, kuvve-i gazabiye'nin medar-ı istikameti ve hadd-i vasatı olan şecaat-ı kudsiye ile kuvve-i gazabiyesi hareket etmekle beraber; kuvve-i şehviye'nin fesadı ve

ifrat ve tefriti olan humud ve fücürdan musaffa olarak, o kuvvenin medar-ı istikameti olan iffette, kuvve-i şeheviyesi daima iffeti, a'zamî masumiyet derecesinde rehber ittihaz etmiştir. Ve hâkeza... Bütün Sünen-i Seniyesinde, ahval-i fitriyesinde ve ahkâm-ı şer'îyesinde, hadd-i istikameti ihtiyar edip zulüm ve zulûmat olan ifrat ve tefritten, israf ve tebzirden içtinab etmiştir. Hattâ tekellümünde ve ekl ü şürbünde, iktisadı rehber ve israftan kat'iyyen içtinab etmiştir. Bu hakikatin tafsilâtına dair binler cild kitab te'lif edilmiştir. **الْعَارِفُ تَكْفِيهِ** **الإِشَارَةُ** sırınca, bu denizden bu katre ile iktifa edip, kıssayı kısa keseriz.

Lem'alar (60)

Remz

Arkadaş! Vesvese ve evham zulmetleri içinde yürürken, Resul-i Ekrem'in (A.S.M.) sünnetleri birer yıldız, birer lâmba vazifesini gördüklerini gördüm. Herbir sünnet veya bir hadd-i şer'î, zulmetli dalalet yollarında güneş gibi parlıyor. O yollarda insan, zerre-miskal o sünnetlerden inhıraf ve udûl ederse; şeytanlara mel'ab, evhama merkeb, ehval ve korkulara ma'rez ve dağlar kadar ağır yüklere matiyeye olacaktır.

Ve keza o sünnetleri, sanki semadan tedelli ve tenezzül eden ipler gibi gördüm ki, onlara temessük eden yükselir, saadetlere nâil olur. Muhalefet edip de akla dayananlar ise, uzun bir minare ile semaya çıkmak hamakatında bulunan Firavun gibi bir firavun olur...

Mesnevi-i Nuriye (77)

Yedinci Nükte: Sonra o halde

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ dediğim vakit, baktım ki: Mazi tarafına göçüp giden kafiye-i beşer içinde gayet nuranî, parlak enbiya, sıddıkîn, şüheda, evliya, sâlihîn kafiyelelerini gördüm ki, istikbal zulûmatını dağıtıp, ebede giden yolda bir cadde-i kübra-yı müstakimde gidiyorlar. Bu kelime beni o kafiyele iltihak etmek için yol gösteriyor, belki iltihak ettiriyor. Birden, fesûbhanallah dedim. Zulûmat-ı istikbali tenvir eden ve kemal-i selâmetle giden bu nuranî kafiyele-i uzmayı iltihak etmemek, ne kadar hasaret ve helâket

olduğunu zerre mikdar şuuru olan bilmesi lâzım. **Acaba bid'aları icad etmekle o kabile-i uzmadan inhiraf eden; nereden nur bulabilir, hangi yoldan gidebilir?**

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, rehberimiz ferman etmiş ki: **كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ** **Acaba bu ferman-ı kat'îyye karşı ülema-üs sû' tabirine lâyük bazı bedbahtlar hangi maslahatı buluyorlar, hangi fetvayı veriyorlar ki; lüzumsuz, zararlı bir surette şeair-i İslâmiyenin bedihiyatına karşı geliyorlar; tebdili kabil görüyorlar? Olsa olsa, muvakkat bir cilde-i manadan gelen bir intibah-ı muvakkat, o ülema-i sû'u aldatmıştır.** Meselâ: Nasılki bir hayvanın veyahut bir meyvenin derisi soyulsa, muvakkat bir zarafet gösterir; fakat az bir zamanda o zarif et ve o güzel meyve, o yabanî ve paslı ve kesif ve ârizî deri altında siyahlanır, taaffün eder. Öyle de şeair-i İslâmiyedeki tabirat-ı Nebeviye ve İlahiye, hayatdar ve sevabdar bir cild, bir deri hükmündedir. Onların soyulmasıyla, maânîdeki bir nuraniyet, muvakkaten çıplak -bir derece- görünür; fakat cildten cüda olmuş bir meyve gibi, o mübarek manaların ruhları uçar, zulmetli kalb ve kafalarda beşerî postunu bırakıp gider.. nur uçar, dumanı kalır. Her ne ise...

Sekizinci Nükte: Buna dair bir düstur-u hakikatı beyan etmek lâzım. Şöyle ki:

Nasıl "hukuk-u şahsiye" ve bir nevi hukukullah sayılan "hukuk-u umumiye" namıyla iki nevi hukuk var; öyle de: **Mesail-i şer'iyede bir kısım mesail, eşhasa taalluk eder; bir kısım, umuma, umumiyet itibariyle taalluk eder ki; onlara "Şeair-i İslâmiye" tabir edilir.** Bu şeairin umuma taalluku cihetiyle umum onda hissedardır. Umumun rızası olmazsa onlara ilişmek, umumun hukukuna tecavüzdür. O şeairin en cüz'isi (sünnet kabîlinden bir mes'elesi) en büyük bir mes'ele hükmünde nazar-ı ehemmiyettedir. Doğrudan doğruya umum âlem-i İslâma taalluk ettiği gibi; Asr-ı Saadetten şimdiye kadar bütün eazım-ı İslâmın bağlandığı o nuranî zincirleri koparmaya, tahrib ve tahrif etmeye çalışanlar ve yardım edenler düşünsünler ki, ne kadar dehşetli bir hataya düşüyorlar. Ve zerre miktar şuurları varsa, titresinler!..

Mektubat (396)

BİRİNCİ NÜKTE: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın ümmetine karşı kemal-i şefkat ve merhametini ifade ediyor. Evet rivayet-i sahiha ile mahşerin dehşetinden herkes hattâ enbiya dahi "nefsî, nefsi" dedikleri zaman, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm "ümme'ti, ümmetü" diye re'fet ve şefkatini göstereceği gibi, yeni dünyaya geldiği zaman ehl-i keşfin tasdikiyle vâlidesi onun münacatından "ümme'ti, ümmetü" işitmiş. Hem bütün tarih-i hayatı ve neşrettiği şefkatkârane mekârim-i ahlâk, kemal-i şefkat ve re'fetini gösterdiği gibi; ümmetinin hadsiz salavatına hadsiz ihtiyaç göstermekle, **ümme'tinin bütün saadetleriyle kemal-i şefkatinden alâkadar** olduğunu göstermekle hadsiz bir şefkatini göstermiş. İşte bu derece şefkatli ve merhametli bir rehberin sünnet-i seniyesine mûraat etmemek, ne derece nankörlük ve vicdansızlık olduğunu kıyas eyle.

İKİNCİ NÜKTE: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, küllî ve umumî vazife-i nübüvvet içinde bazı hususî, cüz'î maddelere karşı azîm bir şefkat göstermiştir. Zahir hale göre o azîm şefkati, o hususî cüz'î maddelere sarfetmesi, vazife-i nübüvvetin fevkalâde ehemmiyetine uygun gelmiyor. Fakat hakikatta o cüz'î madde, küllî umumî bir vazife-i nübüvvetin medarı olabilecek bir silsilenin ucu ve mümessili olduğundan, o silsile-i azîmenin hesabına onun mümessiline fevkalâde ehemmiyet verilmiş. Meselâ: **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm** Hazret-i Hasan ve Hüseyin'e karşı küçüklüklerinde gösterdikleri fevkalâde şefkat ve ehemmiyet-i azîme, yalnız cibillî şefkat ve hiss-i karabetten gelen bir muhabbet değil, belki vazife-i nübüvvetin bir hayt-ı nuranîsinin bir ucu ve **veraset-i Nebeviyenin** gayet ehemmiyetli bir cemaatinin menşei, mümessili, fihristesi cihetiyledir. Evet **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm**, Hazret-i Hasan'ı (R.A.) kemal-i şefkatinden kucağına alarak başını öpmesiyle; Hazret-i Hasan'dan (R.A.) teselsül eden nuranî nesl-i mübarekinden Gavs-ı A'zam olan Şah-ı Geylanî gibi çok mehdi-misal verese-i nübüvvet ve hamele-i şariat-ı Ahmediye (A.S.M.) olan zâtların hesabına Hazret-i Hasan'ın (R.A.) başını öpmüş ve o zâtların istikbalde edecekleri hizmet-i kudsiyelerini nazar-ı nübüvvetle görüp takdir ve istihsan etmiş ve takdir ve teşvike alâmet olarak Hazret-i Hasan'ın (R.A.) başını öpmüş. Hem Hazret-i Hüseyin'e karşı gösterdikleri

fevkalâde ehemmiyet ve şefkat, Hazret-i Hüseyin'in (R.A.) silsile-i nuraniyesinden gelen Zeynelâbidîn, Cafer-i Sadık gibi eimme-i âlîşan ve hakikî verese-i Nebeviye gibi pek çok mehdi-misal zevat-ı nuraniyenin namına ve Din-i İslâm ve vazife-i risalet hesabına boynunu öpmüş, kemal-i şefkat ve ehemmiyetini göstermiştir.

Evet **Zât-ı Ahmediyenin (A.S.M.)** gayb-aşına kalbiyle, dünyada Asr-ı Saadetten ebed tarafında olan meydan-ı haşri temaşa eden ve yerden Cennet'i gören ve zeminden gökteki melaikeleri müşahede eden ve zaman-ı Âdem'den beri mazi zulûmatının perdeleri içinde gizlenmiş hâdisatı gören, hattâ **Zât-ı Zülcelal'in** rû'yetine mazhar olan nazar-ı nuranîsi, çeşm-i istikbal-bînîsi, elbette Hazret-i Hasan ve Hüseyin'in arkalarında teselsül eden aktab ve eimme-i verese ve mehdileri görmüş ve onların umumu namına başlarını öpmüş. Evet Hazret-i Hasan'ın (R.A.) başını öpmesinde, Şah-ı Geylanî'nin hisse-i azîmesi var.

ÜÇÜNCÜ NÜKTE: **الْأَمْوَدَةُ فِي الْقُرْبَىٰ** âyetinin bir kavle göre manası: "**Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, vazife-i risaletin icrasına mukabil ücret istemez, yalnız Âl-i Beytine meveddeti istiyor.**" Eğer denilse: Bu manaya göre karabet-i nesliye cihetinden gelen bir faide gözetilmiş görünüyor. Halbuki, **إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقْيُكُمْ** sırrına binaen karabet-i nesliye değil, belki **kurbîyet-i İlahiye** noktasında vazife-i risalet cereyan ediyor?

Elcevab: **Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm,** gayb-aşına nazarıyla görmüş ki: Âl-i Beyti, Âlem-i İslâm içinde bir şecere-i nuraniye hükmüne geçecek. Âlem-i İslâmın bütün tabakatında kemalât-ı insaniye dersinde rehberlik ve mürşidlik vazifesini görecek zâtlar, ekseriyet-i mutlaka ile Âl-i Beytten çıkacak. Teşehhüddeki ümmetin "Âl" hakkındaki duası ki,

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى
إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

dir. Makbul olacağını keşfetmiş. Yani nasılkı millet-i İbrahimiye'de ekseriyet-i mutlaka ile nuranî rehberler **Hazret-i İbrahim'in (A.S.)** âlinden, neslinden olan enbiya olduğu gibi; **ümmet-i Muhammediyede de (A.S.M.)** vezaif-i azîme-i İslâmiyette ve ekser turuk ve mesalikiinde Enbiya-i Benî-İsrail gibi, **Aktab-ı Âl-i Beyt-i**

Muhammediyeyi (A.S.M.) görmüş. Onun için

لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى demesiyle emrolunarak, Âl-i Beyte karşı ümmetin meveddetini istemiş. Bu hakikatı teyid eden diğer rivayetlerde ferman etmiş: **"Size iki şey bırakıyorum. Onlara temessük etseniz, necat bulursunuz. Biri: Kitabullah, biri: Âl-i Beytim."** Çünkü Sünnet-i Seniyenin menbaı ve muhafızı ve her cihetle iltizam etmesiyle mükellef olan Âl-i Beyttir.

İşte bu sırta binaendir ki; Kitab ve Sünnete ittiba ünvanıyla bu hakikat-ı hadîsiye bildirilmiştir. Demek **Âl-i Beytten, vazife-i risaletçe muradı: Sünnet-i Seniyesidir. Sünnet-i Seniyeeye ittibarı terkeden, hakikî Âl-i Beytten olmadığı gibi, Âl-i Beyte hakikî dost da olamaz.**

Hem ümmetini Âl-i Beytin etrafında toplamak arzusunun sırrı şudur ki: Zaman geçtikçe Âl-i Beyt çok tekessür edeceğini **izn-i İlahî** ile bilmiş ve İslâmiyet za'fa düşeceğini anlamış. O halde gayet kuvvetli ve kesretli bir cemaat-ı mütesanide lâzım ki, Âlem-i İslâmın terakkiyat-ı manevîyesinde medar ve merkez olabilsin. **İzn-i İlahî** ile düşünmüş ve ümmetini Âl-i Beyti etrafına toplamasını arzu etmiş. Evet Âl-i Beytin efradı ise, itikad ve iman hususunda sairlerden çok ileri olmasa da, yine teslim, iltizam ve tarafgirlikte çok ileridedirler. Çünkü İslâmiyete fitraten, neslen ve cibilliyeten taraftardır. Cibillî taraftarlık zaîf ve şansız, hattâ haksız da olsa bırakılmaz. Nerede kaldı ki, gayet kuvvetli, gayet hakikatlı, gayet şanlı, bütün silsile-i ecdadı bağlandığı ve şeref kazandığı ve canlarını feda ettikleri bir hakikata taraftarlık, ne kadar esaslı ve fitrî olduğunu bilbedahe hisseden bir zât, hiç taraftarlığı bırakır mı? Ehl-i Beyt, işte bu şiddet-i iltizam ve fitrî İslâmiyet cihetiyle Din-i İslâm lehinde edna bir emareyi, kuvvetli bir bürhan gibi kabul eder. Çünkü fitrî taraftardır. Başkası ise, kuvvetli bir bürhan ile sonra iltizam eder.

Lem'alar (21)

"Bu da güzeldir"

أَلْفُ صَلَاةٍ وَ أَلْفُ سَلَامٍ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

cümlesi, namaz tesbihatında okunurken inkişaf eden latif bir nükteyi uzaktan uzağa gördüm. Tamamını tutamadım, fakat işaret nev'inden bir iki cümlesini söyleyeceğim.

Gördüm ki: Gece âlemi, dünyanın yeni açılmış bir menzili gibidir. Yatsı namazında o âleme girdim. Hayalın fevkalâde inbisatından ve mahiyet-i insaniyenin bütün dünya ile alâkadarlığından, koca dünyayı o gecede bir menzil gibi gördüm. Zîhayatlar ve insanlar o derece küçüldüler, görünmeyecek derecede küçüldüler. Yalnız o menzili şenlendiren ve ünsiyetlendiren ve nurlandıran tek **şahsiyet-i maneviye-i Muhammediyeyi (A.S.M.)** hayalen müşahede ettim. Bir adam yeni bir menzile girdiği zaman, menzildeki zâtlara selâm ettiği gibi, "Binler selâm {(Haşiye): **Zât-ı Ahmediyeye (A.S.M.) gelen rahmet, umum ümmetin ebedî zamandaki ihtiyacatına bakıyor. Onun için gayr-ı mütenahî salât yerindedir. Acaba, dünya gibi koca, büyük ve gafletle karanlıklı, vahşetli ve hâlî bir haneye birisi girse; ne kadar tedeħhüş, tevahhüş, telaş eder; ve birden o haneyi tenvir ederek enis, munis, habib, mahbub bir Yaver-i Ekrem sadırda görünüp, o hanenin Mâlik-i Rahîm-i Kerim'ini o hanenin her eşyasıyla tarif edip tanıttırsa ne kadar sevinç, ünsiyet, sürur, ışık, ferah verdiğini kıyas ediniz. Zât-ı Risaletteki salavatın kıymetini ve lezzetini takdir ediniz!}** sana **Ya Resulallah!**" demeye bir arzuyu içimde coşar buldum. Güya bütün ins ü cinnin adedince selâm ediyorum, yani sana tecdid-i biat, memuriyetini kabul ve getirdiğın kanunlarına itaat ve evamirine teslim ve taarruzumuzdan selâmet bulacağını selâm ile ifade edip; benim dünyamın eczaları, zîşuur mahlukları olan umum cinn ve insi konuşturup, herbirerlerinin namına bir selâmı, mezkûr manalarla takdim ettim. Hem o getirdiğı nur ve hediye ile, benim bu dünyayı tenvir ettiğı gibi, herkesin bu dünyadaki dünyalarını tenvir ediyor, nimetlendiriyor diye, o hediyesine şâkirane bir mukabele nev'inden "Binler salavat sana insin!" dedim. Yani senin bu iyiliğine karşı biz mukabele edemiyoruz, belki Hâlık'ımızın hazine-i rahmetinden gelen ve semavat ehlinin adedince rahmetler sana gelmesini niyaz ile şükranımızı izhar ediyoruz, manasını hayalen hissettim.

O **Zât-ı Ahmediye (A.S.M.)** ubudiyeti cihetiyle -halktan Hakk'a teveccühü hasebiyle- rahmet manasındaki salâtı ister. Risaleti cihetiyle **-Hak'tan** halka elçiliği haysiyetiyle- selâm ister. Nasılki cinn ve ins adedince selâma lââyık ve cinn ve ins adedince umumî tecdid-i biatı takdim ediyoruz. Öyle de, semavat ehli adedince, hazine-i rahmetten herbirinin namına bir salâta lââyıktır. Çünkü getirdiği nur ile herbir şeyin kemali görünür ve herbir mevcudun kıymeti tezahür eder ve herbir mahlukun **vazife-i Rabbaniyesi** müşahede olunur ve herbir masnu'daki **makasid-i İlahiye** tecelli eder. Onun için herbir şey, lisan-ı hal ile olduğu gibi, lisan-ı kali de olsaydı, **"Essalâtü vesselâmü aleyke yâ Resulallah"** diyecekleri kat'î olduğundan biz umum onların namına **"Elfü elfi salâtin ve elfü elfi selâmin aleyke yâ Resulallah biaded-il cinni ve-l insi ve biadedi-l meleki vennücum"** manen deriz.

فَيَكْفِيكَ أَنَّ اللَّهَ صَلَّى بِنَفْسِهِ وَ أَمَلَاكُهُ صَلَّتْ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ

Said Nursî
Lem'alar (272)

**Kâinatın umum zerratının
umum zamanlarındaki
umum dakikalarının
bütün âşirelerine darbedilip,
hasıl-ı darb adedince
o Zât-ı Ahmediyeye salât ü selâm,
nihayetsiz hazine-i rahmetinden inmesini,
Zât-ı Ferd-i Ehad-i Samed'den niyaz ediyoruz!..**

Lem'alar (328)

**Yâ Erhamerrâhimîn!
Bu Resul-i Ekrem'in (A.S.M.)
hürmetine,
bizi onun şefaatine mazhar ve
sünnetinin ittibaina muvaffak ve
dâr-ı saadette onun âl ü ashabına
komşu eyle!
Âmîn.. âmîn.. âmîn..**

Şualar (634)

RİSALE-İ NUR KÜLLİYATINDAN

MÜELLİFİ BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ

NOT: Bu broşür içerisindeki parçalar **RİSALE-İ NUR KÜLLİYATINDAN** farklı kitaplardan bir araya getirilmiştir.

GAYESİ; Risale-i Nur Külliyyatına nazar-ı dikkatleri celbetmek ve okunması ile İmanların kurtulmasına vesile olmaktadır .

Hediye dir Para ile Satılmaz.